

Plenair

Ondernemende campus en gebiedsontwikkeling

De verstedelijkingsopgave van Oss landt de komende jaren voor een groot deel in de Spoorzone. In dit gebied bevinden zich nu al de snel groeiende life sciences campus Pivot Park, een te herstructureren bedrijventerrein midden in de stad, en woonwijken zoals Ruwaard, nu al landelijke proeftuin voor ontschot werken binnen het sociaal domein. Het gebied grenst aan het centrum van Oss. Met de verdichting moet ook een aanzienlijke kwaliteitsslag plaatsvinden voor een duurzame ontwikkeling, passend bij Oss als tweevoudig winnaar van de titel 'meest inspirerende Global Goals gemeente'.

Sprekers gebiedsontwikkeling: Adriaan Geuze (West8) en Marionne van Dongen (programmamanager Spoorzone Oss)

Sprekers ondernemende campus (samenwerking onderwijs, grote en kleine bedrijven, startups): Brigitte Drees (ceo Pivot Park), Rob Nelissen (directeur Organon).

Keuzesessies - ronde 1

Ruimtelijk economische strategie voor stedelijk Nederland

Verschillende G40-steden denken en doen mee aan de ruimtelijk economische strategie voor stedelijk Nederland, die in opdracht van drie ministeries wordt uitgevoerd. Het ministerie van VRO en de deelnemende steden geven een update. We werken aan een G40-actie. De bijeenkomst is een vervolg op de bijeenkomst tijdens de ambtelijke netwerkdag in Dordrecht en als uitwerking van de bijeenkomst tijdens de bestuurlijke netwerkdag in Hoorn.

Georganiseerd door pijler Economie en werk, Fysieke pijler

Ontwikkeling spoorzones

Stationsgebieden zijn in trek voor woningbouw. Ze zijn goed bereikbaar, op loopafstand van het stadcentrum en er zijn vaak goede voorzieningen in de directe omgeving. Tegelijkertijd vraagt groeiende ov-mobiliteit meer ruimte en is er in spoorzones ook vaak sprake van veiligheidsissues, zoals geluid, trillingen en vervoer van gevaarlijke stoffen.

Veel G40 steden werken ook aan de ontwikkeling van hun spoorzone. Die ontwikkeling biedt kansen, maar stelt een gemeente ook voor lastige keuzes.

Het programma Stedelijke Transformatie heeft in de afgelopen jaren vanuit de verschillende projecten die aan het programma meedoen en door samenwerking met experts een aantal lessen opgetekend over de vraag hoe je tot een effectieve ontwikkeling van spoorzones komt. Daarbij gaat het aan de ene kant over de kansen die stationsomgevingen geven, maar ook over de belemmeringen die een spoor kan geven. In deze bijeenkomst delen we die lessen graag met de aanwezigen. De ontwikkeling van de spoorzone in Oss zal daarbij centraal staan, maar daarnaast is er voldoende ruimte voor het delen van ervaringen vanuit andere steden.

Georganiseerd door themagroep Stedelijke transformatie

Leefbare wijken; Proeftuin Ruwaard & Ussen

In deze sessie gaan we met elkaar in gesprek over de geleerde lessen van de [Proeftuin Ruwaard](#) en Ussen in de gemeente Oss. In de Proeftuin bedenken wijkbewoners en aanbieders van zorg en welzijn samen oplossingen waarin mensen meer voor zichzelf en voor elkaar kunnen gaan doen. Samen wordt er gewerkt aan het creëren van een vitale wijk, waar wijkbewoners tegen lagere kosten een betere (positieve) gezondheid ervaren.

De proeftuin is opgehangen aan vier hoofdlijnen: anders samenwerken, actieve burgers, wijkgericht financieren en steunende systemen. Dat betekent vaak stoppen met oplossingen bieden op deelproblemen aan de hand van verschillende voorzieningen die geleverd worden door verschillende partijen. Systeembelemmeringen worden opgeheven of aangekaart, om zo goed mogelijk ontschot te kunnen werken.

De samenwerkwijze helpt hierin. Deze gaat uit van de vragen en eigen kracht van mensen in de wijk (Wat zijn jouw doelen en waar wil jij naartoe werken, wat kun jij betekenen voor jezelf en voor een ander en wat heb je daarvoor nodig?). Op basis van deze vraagverheldering worden de juiste partijen gezocht om met elkaar het gesprek aan te gaan. De beroepskrachten gaan samen met mensen thuis in gesprek. Samen met de inwoner wordt een Samenwerkplan gemaakt, waar de inwoner samen met de betreffende beroepskrachten mee aan de slag gaat.

Georganiseerd door de Sociale pijler

Woningdelen en woningsplitsen

Hoe gemeenten woningdelen en woningsplitsen mogelijk en gemakkelijker kunnen maken.

Het beter benutten van de bestaande woningvoorraad wordt landelijk steeds meer gezien als een belangrijke bijdrage aan de oplossing van het woningtekort. En terecht, want er zijn veel mogelijkheden om via de bestaande woningvoorraad op korte termijn woningen/woonruimte aan de voorraad toe te voegen. Veel gemeenten hanteren echter vaak nog belemmerende regels die het delen of splitsen van woningen bemoeilijken, of zelfs onmogelijk maken. Steeds meer gemeenteraden, bestuurders en ambtenaren zouden graag meer mogelijk willen maken, maar weten nog niet altijd hoe. Daarom heeft Platform31 een handreiking opgesteld die gemeenten helpt woningdelen en woningsplitsen als oplossing te agenderen én die concrete handvatten en tips biedt om de regels te verruimen. Tijdens deze interactieve sessie deelt Platform31 de belangrijkste (juridische en planologische) tips en tricks voor het mogelijk en makkelijker maken van woningdelen en woningsplitsen.

Georganiseerd door themagroep Woningmarkt

Lunchprogramma

- 1. Kennismaken met de (vernieuwde) binnenstad en de (nog te ontwikkelen) spoorzone van Oss**
Kijk goed om je heen als je deelneemt aan de wandeling door de spoorzone van Oss. Want over zo'n tien jaar is dat beeld compleet veranderd. Oss staat namelijk aan de vooravond van een flinke transformatie. Het nagelnieuwe Walkwartier in het hart van de stad is daarvan 'slechts' het eerste resultaat. De komende jaren bouwen we in het gebied langs het spoor ruim drieduizend woningen en verbinden we de famacluster aan de stad. Daarmee bieden we niet alleen perspectief aan al de vele woningzoekenden; we geven ook de stad een impuls op het gebied van werkgelegenheid en leefbaarheid. Er gaan nieuwe gemeenschappen ontstaan, we voegen veel groen toe en geven ruim baan aan duurzame vormen van mobiliteit zoals de fiets en het openbaar vervoer. Kortom, ook in de toekomst blijft Oss een stad waar mensen prettig en gezond kunnen wonen, werken en leven.
- 2. Campus wandeling door Pivot Park, thuisbasis van de Nederlandse farmaceutische industrie**
In deze wandeling maak je kennis met het Pivot Park, de thuisbasis van de Nederlandse farmaceutische industrie. Voor de gewone bezoeker deels onzichtbaar, maar met een deskundige gids zie je meer en hoor je meer over de toekomstige ontwikkelingen en de samenwerking die tot deze positie en ontwikkeling leidt.
- 3. Bezoek en rondleiding door het historische [museum Jan Cunen](#) (naast het gemeentehuis)**
Winnaar landelijke Museum Prijs 2023.
Museum Jan Cunen is een kunstmuseum gevestigd in de monumentale 'Villa Constance', de fabrikantenvilla werd in 1888 gebouwd in het centrum van Oss. De villa is vernoemd naar de dochter van Arnold van den Bergh, Constance. Arnold van den Bergh was een zoon van de Osse margarinefabrikant Simon van den Bergh. Later werd de villa verkocht aan concurrent Arnold Jurgens, die in 1871 in Oss voor het eerst wereldwijd startte met de productie van fabrieksmatige kunstboter (margarine). Van 1921 tot 1974 was de villa in gebruik als stadhuis van Oss. In november 1935 werd in het souterrain van dit stadhuis een gemeentelijk museum opengesteld door archivaris Jan Cunen. Jan Cunen kwam na diverse omzwervingen terug naar Oss om zich toe te leggen op de bestudering van de lokale geschiedenis.
Villa Constance is een mengsel van stijlen: de hal vertoont neo-renaïssancistische trekken, terwijl andere zalen klassieker zijn door het gebruik van lijsten en ornamenten. Sinds 2001 is Villa Constance een rijksmonument. In het museum worden tentoonstellingen gehouden van negentiende-eeuwse, (vroeg) twintigste-eeuwse en hedendaagse kunst en over het 'Verhaal van Oss', met educatie als speerpunt.

4. **Bezoek Noodopvang Oss 'Thuis in Oss'**

Ondernemende gemeente: Oss organiseert zelf de noodopvang.

Thuis in Oss zet zich al sinds 2016 in om vluchtelingen, asielzoekers en statushouders zich thuis te laten voelen in Oss. De komst van vluchtelingen naar Oss leidde tot maatschappelijke onrust en soms extreme acties. In deze turbulente periode is Thuis in Oss ontstaan, een burgerinitiatief dat een ánder gezicht van Oss wilde laten zien. Vanuit de overtuiging dat integratie van twee kanten moet komen, en dus alleen kan slagen als burgers en nieuwkomers elkaar leren kennen, met elkaar omgaan en samen de schouders eronder zetten, werden de eerste projecten en activiteiten opgezet. Die richtten zich in de begintijd vooral op ontmoeting en verbinding. Het succes en draagvlak van Thuis in Oss in de Osse samenleving waren in 2022 voor gemeente Oss reden om Thuis in Oss te kiezen als samenwerkingspartner voor het runnen van de vluchtelingenopvang. Op 8 november is door wethouder Hilde de Wit officieel de nieuwe locatie van onze vluchtelingenopvang aan de Spitsbergenweg geopend. De locatie biedt plek aan 500 bewoners, zowel Oekraïense vluchtelingen als asielzoekers. Deze nieuwe opvang is met ruime kamers, moderne faciliteiten en de fijne opzet van de locatie vooral een plek waar bewoners zich thuis kunnen voelen en aan hun toekomst kunnen werken.

Georganiseerd door de gemeente Oss.

Keuzesessies - ronde 2

Overheidsfinanciën

In dit gecombineerde overleg van coördinatoren en financiën blikken we terug op het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen op 6 maart en het Overhedenoverleg op 11 maart.

Coördinatorenoverleg, themagroep Financiën

Dynamische binnensteden

In de [City Deal Dynamische Binnensteden](#) werken tien steden, drie ministeries en drie kennisorganisaties samen aan aantrekkelijke binnensteden voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Jos Sentel (programma coördinator) en Arno Ruigrok (expert vastgoed en programmering) en de trekkers vanuit de steden praten ons bij. Inmiddels zijn een tiental projecten opgestart op de thema's vastgoed, financiering, branchering en ondermijnende criminaliteit. We wisselen ervaringen uit. Wellicht kunnen ook steden die niet deelnemen aan de citydeal bijdragen in het vinden van oplossingen.

Georganiseerd door themagroep Vitale binnensteden en werklocaties

Samenwerken in de asielketen

Gemeenten worden geconfronteerd met een kabinet dat inzet op 'Het strengste asielregime ooit'. In de afgelopen maanden zijn verschillende besluiten genomen door het kabinet die negatief effect hebben op onze G40 steden. Verschillende aanvullende maatregelen, waaronder het afschaffen van de spreidingswet, zijn in voorbereiding. Tegelijkertijd hebben we ook op dit moment als G40-steden te maken met nieuwkomers in onze steden, die opgevangen moeten worden, in moeten burgeren en gehuisvest moeten worden. Hiervoor werken we met partners samen in de asielketen. De gezamenlijke opgave om mensen in onze steden een plek te geven vraagt ook of juist nu onze inzet.

De themagroep vergunninghouders en Asiel organiseert een interactieve sessie met als centrale thema: Samenwerking in de asielketen. Als aftrap van deze sessie geeft [dr Ilse van Liempt](#) een lezing over innovaties in de asielketen. Zij is werkzaam bij de Universiteit Utrecht in diverse rollen, waaronder onderzoeksleider van het UU-brede focusgebied [Migration and Societal Change](#). Het onderzoek van Ilse richt zich op de politiek van migratie met de nadruk op burgerschap, thuisgevoelens en in/uitsluiting op alledaagse plekken in Europa. We gaan vervolgens met elkaar het gesprek aan over de gezamenlijke opgaves die we zien, de uitdaging waar we voor staan in onze steden en de samenwerking in de asielketen.

Georganiseerd door de themagroep Vergunninghouders en Asiel

Onderwijs als gelijkmaker?

Welke knoppen kan een gemeente aan draaien om via onderwijs kansengelijkheid te vergroten? Welke rol kan de gemeente pakken en hoe kunnen we landelijk verbinding vinden op deze onderwerpen om ze onder de aandacht te brengen bij de politiek? In deze sessie zoeken we met elkaar naar de knelpunten die komen kijken bij deze maatschappelijke opgave. Waar is de gemeente in the lead, waar raakt het ons beleid maar kunnen we zelf niet direct bijsturen en hoe verloopt de samenwerking met andere maatschappelijke partners? Op 23 maart debatteert de Tweede Kamer over onderwijskansen. Bert Roes (VNG) praat ons bij over de voorbereidingen op dit debat en hoe wij vanuit de G40 hieraan bij kunnen dragen.

Georganiseerd door de themagroep ZJO

Netneutraal bouwen

De komende jaren moeten er versneld woningen bij komen die betaalbaar en duurzaam zijn. Tegelijkertijd lopen we tegen de grenzen ons elektriciteitssysteem aan. Filevorming op ons elektriciteitsnet maakt het moeilijk om nieuwe woningbouwprojecten van stroom te voorzien. Zonder betrouwbare energielevering geen woningen. Veel gemeenten in het G40 Stedennetwerk zijn op zoek naar hoe we ondanks overbelasting van het energienet toch huizen kunnen blijven bouwen. Welke oplossingen zijn er mogelijk en hoe zien die er dan uit?

Gemeente Utrecht verkent samen met netbeheerder Stedin, marktpartijen en provincie Utrecht oplossingen voor de korte en (middellange) termijn. Voor woningbouwprojecten die op zeer korte termijn stroom nodig hebben, wordt er onder andere gekeken naar een flexibel elektriciteitscontract, het gebruik van batterijen en groepscontracten. Gabor Oolthuis van APPM Management Consultants vertelt over de netbewuste woningbouwontwikkeling in Utrecht.

Georganiseerd door de themagroepen Duurzaamheid en Woningmarkt

Keuzesessies - ronde 3

Interbestuurlijke samenwerking

Interbestuurlijke samenwerking in een veranderende context: strategieën voor de samenwerking rijk-regio.

De relatie tussen rijksoverheid en gemeenten staat de laatste maanden onder spanning. Met het 'ravijnjaar' in zicht worden de onderhandelingen over gemeentefinanciën op het scherpst van de snede gevoerd. En ook op een aantal dossiers - stikstof, migratie, IZA/Gala - staat het rijksbeleid op gespannen voet met uitvoerbaarheid en wensen van de lokale overheid en regio. Op de vorige bestuurlijke netwerkdag nodigde BZK ons, bij monde van Arne van Hout (DG Openbaar bestuur en democratische rechtstaat), ons als G40 te blijven denken en handelen vanuit partnerschap en samen leren. Ook BZK-minister Judith Uitermark deed een oproep om haar vooral mee te nemen in de lokale praktijk. Dat stelt ons voor de vraag: hoe combineer je een onderhandelingsaanpak met een lerend partnerschap - in de contacten van de G40, maar ook in de colleges van onze gemeenten. Je moet wel, zegt Martijn Groenleer, hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg. Juist het onderhouden van goede relaties zijn cruciaal in het openbaar bestuur. Maar hoe dan?

In deze sessie putten we uit zijn gedachtengoed (lezing: [Op zoek naar verbinding: relatietherapie voor het openbaar bestuur](#)) om zicht te krijgen op de vraag: hoe dan?

Integrale en datagedreven aanpak voor gebiedsontwikkeling

Dordrecht doet het integraal en datagedreven: een vernieuwende aanpak voor gebiedsontwikkeling

In het Dordtse Maasterras wordt ruimte gemaakt voor 4.000 nieuwe woningen, bedrijven en voorzieningen. Deze complexe opgave vraagt om een integrale en datagedreven aanpak. Samen met de ministeries van IenW en VRO, bedrijven en kennisinstellingen ontwikkelt Dordrecht binnen het DMI-ecosysteem een Raamwerk voor datagedreven integrale gebiedsontwikkeling. Dit Raamwerk koppelt (lokaal) beleid aan data, ondersteunt alle fasen van gebiedsontwikkeling en versnelt woningbouw door standaardisatie en samenwerking. Tijdens deze deelsessie lichten betrokken partijen het Raamwerk toe, presenteert Dordrecht concrete stappen en gaan we graag in gesprek over de toepassing van het Raamwerk bij gebiedsontwikkeling in andere gemeenten en hoe we hieraan samen succesvol verder kunnen werken.

Themagroep Slimme duurzame verstedelijking en mobiliteitsvernieuwing, themagroep Woningmarkt en themagroep Leefomgeving en stedelijke transformatie

Practisch samenwerken aan de arbeidsmarkt en economie van de toekomst

De hardnekkige en aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt heeft overduidelijk grote gevolgen, nu en in de toekomst. Voor onze economie, de brede welvaart en op het realiseren van maatschappelijke opgaven. Tegelijk staan er nog te veel mensen aan de kant en zouden mensen meer willen werken of van baan willen veranderen als dit voldoende aantrekkelijk is. Dat dwingt tot het stellen van prioriteiten en een goede samenwerking binnen de overheid, zowel tussen beleidsafdelingen als overheidslagen, en met externe partners.

De werkt de VNG aan een inspiratiegids: Sociaaleconomisch samenwerken aan de arbeidsmarktmarkt van de toekomst. Platform31 heeft in tien regio's onderzocht hoe economisch en sociaal beleid wordt gekoppeld om te komen tot een toekomstbestendig arbeidsmarktbeleid. Een toelichting uit Oss en daarna met Michelle de Vries (VNG) concreet aan de slag in een interactieve werkvorm. Ook een update van het landelijk initiatief HC-NL.

Georganiseerd door pijler Economie en werk, themagroep Sterke keten

Welzijn en ouderen- hoe zorgen we dat we niet verdwalen in het beleidslandschap?

In deze gezamenlijke sessie van de themagroepen ZJO en WWZ staan we stil bij alle landelijke programma's die raken aan het welzijn van ouderen: Ouderenakkoord/ WOZO/IZA/GALA/AZWA/ WMO. Is er een rode draad te destilleren en wat zou deze dan zijn? Hoe moeten we als gemeenten prioriteren? En hoe beïnvloeden successen bij het één de ruimte bij een ander programma? Nemen we daarbij de mentale weerbaarheid voldoende in ogenschouw?

Georganiseerd door de themagroepen ZJO en WWZ

Europa

Tijdens de ambtelijke themagroep Europa zullen we de recente ontwikkelingen rondom het cohesiefonds bespreken. Daarnaast wordt de themagroep meegenomen in de activiteiten omtrent het meerjarig financieel kader (MFK). Ten slotte zullen we stilstaan bij de voorgestelde activiteiten van de themagroep Europa het laatste jaar van deze bestuursperiode.

Georganiseerd door de themagroep Europaj